

Propostes del Cercle per avançar en la Societat i l'Economia del Coneixement.

Després de diverses reunions entre els associats al Cercle: Jordi Aymerich, Jaume Cabré, Víctor Canivell, Joaquim Català, Manel Cruces, Antoni Farrés, Àngel Herrero, Antoni Garrell, Pere Monràs, Josep Pallarès, Maria Sanchez, Ramon Sanguesa, Santiago Sarda, Rafael Suñol i Juan Jose Villanueva, en les que s'analitzaren les febleses i forteses de Catalunya quant a la societat i l'economia del Coneixement, al setembre del 2002 es va concloure que *'... les febleses actuals poden, i han d'ésser, superades mercès a les potencialitats presents, a l'esperit treballador i obert dels ciutadans, i la cultura empresarial i emprenedora del país que li ha permès en el passat superar els reptes que ha hagut d'afrontar. Sols cal endegar actuacions focalitzades a ajustar les capacitats humanes i productives als nous requeriments derivats de la Societat del Coneixement, una societat que requereix per un igual dels sectors emergents i dels tradicionals. Per aquest motiu totes les actuacions haurien de buscar l'equilibri entre el foment de les àrees emergents que aporten a la col·lectivitat més alt valor i el recolzament a les àrees de producció tradicional dotant-les de competitivitat i potenciant la seva organització i redimensionament d'acord als nous escenaris globals..'*. Els mateixos treballs ens varen portar a efectuar unes propostes específiques relatives als 3 eixos bàsics quant a reptes de futur:

- ↳ **Eix de desenvolupament personal.** Assumint que les actuacions en formació són les activitats que més retorn tenen a l'esforç invertit.
- ↳ **Eix de desenvolupament científic i econòmic.** Fer possible que els avenços científics esdevinguin progrés social.
- ↳ **Eix de desenvolupament, potenciació i planificació territorial.** Element essencial pel desenvolupament sostingut i equilibrat.

Aquestes propostes foren analitzades novament en les diverses sessions de treball que es desenvoluparen al Cercle arrel d'iniciatives com el nou estatut, el pla director d'infraestructures, serveis i continguts, llei de la Ciència, entre altres.

Fruit d'aquestes sessions de treball, es va concloure que superada la primera meitat del període establert a Lisboa quant al 2010, Catalunya encara té pendent molts dels reptes i desafiaments requerits per avançar en la Societat i l'economia del Coneixement. Per aquest motiu i per fomentar el debat entre tots els qui tenen i tenim la responsabilitat de garantir una Catalunya pròspera: administracions, societat civil i mercat, el Cercle posa en consideració aquelles propostes encara vigents avui en dia:

Reptes en l'eix de desenvolupament personal. Assumint que les actuacions en formació són les activitats que més retorn tenen de l'esforç efectuat, cal incrementar el nivell formacional de la població activa juntament amb la

potencialment activa, alhora potenciar el sistema educatiu quant a l'ensenyament obligatori. Cal afrontar:

- *Incrementar l'esforç en formació continuada:*
 - Dissenyant i endegant currículums adreçats a mantenir la competitivitat i el valor de les persones en el mercat laboral.
 - Dissenyar plans de formació per facilitar la reinserció en el mercat dels aturats, tenint com a referent l'objectiu de la U.E. pel 2010 relatiu a la plena ocupació, i establir currículums adreçats a incrementar la taxa de població activa.

- *Ajustar els models educatius en base a potenciar "aprendre a aprendre", incrementar l'eficàcia en el tractament de les informacions disponibles i personalitzar l'ensenyament a les peculiaritats de cada persona.*
 - Dotar als pedagogs, per incrementar l'eficiència de la seva tasca, de nous materials i eines construïdes amb tecnologia computacionals de tal manera que les TIC i la digitalització desenvolupin un paper cabdal en el procés de transmissió del coneixement.
 - Definir, dissenyar i construir nous materials didàctics que possibilitin dominar l'ús dels coneixements adquirits. L'experiència com informació assimilada i contrastada ha d'ésser adquirida al llarg de la fase d'escolarització.

- *Assolir nivells d'escolarització més elevats en l'ensenyament post obligatori.*
 - Revisar i redefinir els currículums per ajustar-los als requeriments del mercat de treball endegant polítiques encaminades a possibilitar l'estudi i el treball remunerat.
 - Disposar de material i actuacions específiques per minimitzar el fracàs escolar, assumint que aquest és determinant en les expectatives de futur personals i col·lectives.

- *Incrementar les taxes d'ocupació dels ciutadans i reducció de taxa d'atur.*
 - Incrementar la transparència i la informació del mercat laboral, facilitar l'evolució i carrera professional i la mobilitat interempreses dels treballadors.
 - Potenciar el treball a temps parcial i la conciliació entre la vida familiar i el desenvolupament laboral.
 - Ajustar els perfils formatius i aptituds dels ciutadans.
 - Política d'habitatge permanent i temporal per facilitar l'assentament de les persones en entorns propers a l'activitat professional fent del treball i la relació interpersonal el projecte de desenvolupament personal.

Reptes en l'eix de desenvolupament científic i econòmic. Fer possible que els avenços científics esdevinguin progrés social.

- *Incrementar la inversió en recerca i innovació situant-la en la mitjana Europea primer i a nivell de la OCDE després.*
 - Facilitar l'increment dels professionals dedicats a la investigació, assignant recursos tant als grups consolidats de recerca com als grups nous adreçats a disciplines i coneixements emergents.
 - Potenciar la recerca bàsica a llarg termini conjuntament amb aquella estretament lligada als sectors productius arrelats al país.

- *Reforçar i gestionar la competitivitat i excel·lència del sistema universitari*
 - Situar l'esforç econòmic per estudiant a la mitja de la Unió Europea.
 - Desenvolupar nous currículums universitaris de primer, segon i tercer cicle en les àrees del coneixement que requereixen un gran domini de la ciència i la tecnologia: Telecomunicacions i telemàtica, biotecnologia, nanotecnologia i microelectrònica, robòtica i cibernètica, aeronàutica, organitzacions nodals i mercats globals, gestió estratègica, sostenibilitat i diversitat.
 - Ajustar els estudis, titulacions i polítiques universitàries al requeriments del mercat laboral i professional de la U.E.
 - Coordinar l'oferta universitària com actuació de país fugint de les redundàncies innecessàries, buscant l'especialització i l'excel·lència tot adequant-la als requeriments territorials.

- *Possibilitar la col·laboració universitat-empresa d'acord a les característiques del teixit empresarial català.*
 - Facilitar la transferència de tecnologia i els resultats de la recerca possibilitant, primant, la col·laboració del personal universitari amb les empreses.
 - Implantar l'Agència per la transferència dels resultats de recerca cap a l'empresa, òrgan mixte de gestió i foment de que els avenços esdevinguin progrés social i generin valor, posant en contacte grups de recerca i empreses, garantint la connexió i el traspàs de coneixement, solucionant el problema relatiu a l'ús i producció dels productes.

- *Fomentar el sorgiment d'empreses en els sectors d'ús més intensiu de coneixements tècnics i científics.*
 - Primar i facilitar el sorgiment d'empreses a l'ombra de les universitats i centres de recerca, creant les infraestructures i els marcs legals i assistencials que facilitin el sorgiment i consolidació d'iniciatives que esdevinguin projectes empresarials. Tenir especial cura en dotar-se dels

mecanismes amb capacitat d'atreure i arrelar al territori emprenedors d'arreu del món.

- Crear fons adreçats a capital risc especialment destinats a iniciatives en sectors emergents d'alta complexitat científica tècnica, conseqüentment d'alt valor, amb assistència on les febleses dels emprenedors és constatada.
- *Facilitar la connectivitat entre les noves iniciatives i les empreses consolidades*
- Instrumentar la interrelació i el sorgiment de xarxes de relació i confiança que possibilitin les sinèrgies i la complicitat entre emprenedors, empresaris i executius.
 - Instrumentar polítiques d'incentiu per la relació, la permeabilitat i la cooperació entre les noves iniciatives i les empreses consolidades.
- *Polítiques encaminades a incrementar la competitivitat de les Pymes Catalanes (93% de les empreses).*
- Foment de les polítiques de col·laboració intersectorial i associació sectorial encaminades a augmentar el seu volum i afrontar la internacionalització, col·laboració amb les universitats, facilitar l'accés a les tecnologies i la incorporació de personal qualificat a les empreses.
 - Facilitar l'accés a fons per la innovació i la competitivitat, i activitat en sectors emergents.
 - Potenciar l'aportació de valor dels productes fabricats mitjançant la incorporació del disseny i la tecnologia que li permet adreçar-se a mercats d'alta capacitat i exigència. Una eina que pot esdevenir clau en aquesta línia és impulsar la constitució, a partir de les realitats plurals existents, del Centre Català del Disseny, com un centre de serveis i llotja de contractació, intercanvi i col·laboració entre el món del disseny i les empreses
 - Disponibilitat d'infraestructures i serveis de qualitat i a preus competitius
- *Esdevenir, a nivell mundial, referent en una àrea de coneixement.*
- Entre el conjunt d'àrees de desenvolupament i aplicació del coneixement, existeixen dos en les que Catalunya està especialment possessionada, tal com es detalla posteriorment, i que resulten cabdals en el desenvolupament de la societat del Coneixement: L'educació i la Salut. En aquesta línia:
- Desenvolupar actuacions encaminades a aportar continguts i eines al procés educatiu i formatiu tant per l'ensenyament bàsic com per la formació continuada. En la línia d'esdevenir referent liderar la creació de l'Institut per el Desenvolupament del Sistema Educatiu i Experimentació Assistida per Ordinador, fonamentada en les potencialitats existents i

plantejada sinèrgicament i complementàriament amb elles, pot ésser l'instrument determinant.

- Facilitar la incorporació i l'ús eficient per part del sistema sanitari de les tecnologies telemàtiques i computacionals. La Creació del Centre Català de Tecnologies Mèdiques Computacionals i d'aplicacions biotecnològiques pot ésser la pedra que culmini l'important tasca del sistema de salut del país i obri noves i importants fites de futur.

Reptes en l'Eix de desenvolupament, potenciació i planificació territorial.

Les actuacions en aquest eix esdevenen essencials pel desenvolupament sostingut i equilibrat del territori tot garantint la no exclusió i la disponibilitat a mig i llarg termini dels recursos i infraestructures requerides.

- *Potenciar la projecció exterior per incrementar l'atracció d'inversions alienes i talent.*
 - Impulsar la constitució de l'Agència Euro-Mediterrània de la Societat del Coneixement.
- Disposar de les infraestructures i serveis transversals encaminats a incrementar el valor dels productes i serveis.
- Situar el país com a territori d'excel·lència en el context dels nodes d'innovació i invenció mundial.
- *Garantir la disponibilitat de les infraestructures.*
 - Completar el desplegament de les infraestructures de banda ampla en tot el territori amb preferencial atenció a les àrees productives, centres docents i sistema sanitari.
 - Adequar la xarxa de transports interns per facilitar els desplaçaments tant en les distàncies properes com entre els diversos nuclis d'activitat del país.
 - Potenciar la xarxa de transports cap a l'exterior del territori: potenciant l'internacionalització de l'aeroport del Prat i els ports marítims, evitar demores en el desplegament de la xarxa ferroviària d'alta velocitat.
- *Ordenar l'ús del sòl i la connectivitat i mobilitat.*
 - Planificació dels usos del sòl amb criteris transmunicipals i d'acord al desenvolupament i realitat del territori.
 - Disponibilitat d'àrees específicament preparades i equipades per facilitar la instal·lació de les iniciatives i inversions atretes pel dinamisme del país.
 - Xarxa de serveis de transport públic amb concepció reticular del territori, corregint les planificacions radials actuals.

- Interconnectivitat e integració de la xarxa viària i de ferrocarrils
- Adequació de les infraestructures a les utilitzacions del sòl, tenint especial cura de l'accessibilitat, com a proveïdors i clients, a les informacions digitalitzades.